

יהושע מנהיג ישראל / ברוריה בן-דוד (וייס)

חז"ל אמרו פני משה כפני חמה, פני יהושע כפני לבנה. בדמותו של יהושע אפשר לראות קווים רבים שירש ממשה רבו. הן דמויות דומות אבל לא שוות, הם בחינת שני המאורות הגדולים המאירים לישראל לדורם ולדורות.

בספר לא נזכר ייחוסו השבטי של יהושע כדי להדגיש ששימש לא כראש שבט כי אם כראש העם כולו. יחסו לתלונתם של בני אפרים ומנשה (פרק יז) מעיד שהוא לא הפלה את בני שבטו לטובה.

עיקר ייעודו היה כיבוש הארץ והנחלתה. יהושע התגלה כמנהיג צבאי. כבר בימי נעוריו ניצח על מלחמת עמלק (שמ' יז ח-יג).

יהושע נקט דרך לחימה שהלמה את המצב המיוחד של תקופת הכיבוש. ב"י נפלו בצידום מהכנענים בעלי הרכב. כוחם של ישראל היה ברוחם.

הטקטיקה של יהושע חוזרת בהרבה מערכות מכיבוש העי ועד שרפתה של חצור. חזירה מהבסיס בגלגל, הפתעה, מכה נמרצת, רדיפה ללא הפסק אחרי האויב הנמלט.

כבר בתורה מופיע יהושע כנביא "איש אשר רוח בו" (במ' כז, יח).

בספר יהושע נזכרים דברי ה' ליהושע ארבע עשרה פעם (א א; ג ז; ד ב; ד טו; ה ב; ה ט; ו ב; ז י; ח ט; ח יח; י ח; יא ח; יג א; כ א).

בדבריו האחרונים הוא פונה לעם כמו הנביאים: "כה אמר ה' אלקי ישראל" (כד ב). אנו מוצאים בספר סגנון שמצאנו אצל משה ואהרן, דבר המעיד על מעלתו בנבואה. "וידבר ה' אל יהושע לאמר דבר אל בני ישראל".

יהושע היה גם מחוקק ושופט "וישם לו חק ומשפט בשכם" (כד כה).

יהושע אהב את ישראל, דבר זה בא לידי ביטוי בתפילתו הנרגשת לה' אחרי המעל שמעלו בחרם יריחו, ובפנייתו בלשון חיבה לעכן: "בני שים נא כבוד לה' אלקי ישראל ותן לו תודה".

יהושע היה חכם "מלא רוח חכמה" (דב' לד, י). "וכן עשה לא הסיר דבר מכל אשר צוה ה' את משה" (יא טו; ח לה).